

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 141.

16. Września 1818.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Na iarmarku w Tarnopolu dnia 28go Lipca r. b. rozdawano przeznaczone od Najjasniejszego Pana nagrody za doskonalenie chowu bydła rogatego, gdzie włościanie Paweł Szary i Mateusz Gurnik z Mikuliniec, tudzież Jurko Bancata i Mateusz Hucaty z Hluboczka wielkiego, za okazane 4 nappiękniejsze krowy własnego chowu po 25 ZR. W. W. otrzymali.

Niektórzy mieszkańcy Cyrkułu Czortkowskiego wnieśli poniższe składki na rzecz krajowego funduszu inwalidów, a mianowicie: P. Hołyński, Mandataryusz Koszylowiecki 10 ZR.; P. Antonowicz, Mandataryusz Kopyczyński i P. Trzeszniewski Mandataryusz Trybuchowiecki, po 5 ZR.; dwóch niewymienionych, po 2 ZR.; P. Wybranowski Mandataryusz Borszczowski, 1 ZR. W. W.; a P. Ilnicki Justycyaryusz Jagielnicki 1 rubla Rossyjskiego w srebrze.

Dla lepszego uposażenia szkoły gminnej w Czernelicy ofiarowała Gmina Orleiwsko-Karolowska po 2 ZR. 45 Kr. i po 24 garcy żyta; słusarz Czernelicki Jan Glaszkiewicz, po 1 ZR. i po 8 garcy żyta; a W. Onufry Szumlański Dziedzic Kuniszowiecki, po 5 ZR., po 16 garcy kukurudzy i po korcu ięczmienia. — Aby polepszyć byt nauczyciela przy szkole gminnej w Rozwadowie w Cirkule Rzeszowskim ofiarowało Dominium Rozwadów, 25 ZR.; Gmina mieyska Chrześcijańska 40 ZR.; Gmina Żydowska, 10 ZR.; JX. Kwietniewicz Pleban Rozwadowski obrządku łacińskiego, 10 ZR.; należąca do Kameralnego Państwa Niskiego Gmina Pławska, 10 ZR.; a Gmina wieyska Charzeiowicka 4 ZR.; wszyscy w monecie konwencyoney. — Podobnież na uposażenie szkół gminnych w Cirkule Samborskim ofiarowały Gminy Jabłonecka Niżna i Jabłonecka wyżna, każda co rok po 136 ZR. 30 Kr. Gmina Wależeńska, co rok po 178 ZR.; a Gmina Chaszczowska, także co rok po 125 ZR.

Na budowę drugiego głównego gościnnca handlowego ofiarowało miasto Drohobycz oprócz złożonych iaż w gotowiznie 5000 ZR. W. W., ieszcze i obligacyę Kamery nadwornej na summe 10,000 ZR.

Te chwalebne dowody ducha zajmujące-

go się dobrem powszechnym i hoynego wspierania urzędzeń publicznych podaje C. K. Rząd krajowy z uhontentowaniem do wiadomości.

Wiadomości zagraniczne.

Kraie Barbaryjskie.

Monitor z dnia 26go Sierpnia umieścił poniższe ogłoszenie ze strony Towarzystwa działającego przeciwko zbóycom morskim (Institution Anti-Pirate) datowane w Paryżu dnia 22go Sierpnia. „Naynowsze wiadomości datowane z Algieru pod dniem 11stym Lipca donoszą, że nowy Dey tameczny dalekim będąc od naśladowania przykładu poprzednika swojego, kazał nie tylko wypuścić na wolność porwane przez Alego Hodszye Panie i Paniunki Europeyskie, lecz nadto wypłacić im znakomite summy pieniężne, aby im nieiaho wynagrodzić traktowanie, iakie ponosiły od poprzednika iego. Według tych samych wiadomości miał tenże sam Dey, w postępowaniu swoim bardzo umiarkowany, kazać rozbroić wszystkie okręty korsarskie i postanowić stale, aby w reku bieżącym nie wysyłał wcale żadnych korsarzy. — Prace towarzystwa zgromadzonego celem działania przeciwko rozbójnikom morskim (Institution Anti-Pirate) zbliżają się iuż do celu, iakiego podczas założenia tego Towarzystwa raczej można było pragnąć aniżeli spodziewać się; Biura Instytutu mają zakończyć iuż w Paryżu działania swoje; o ponieważ Prezes Towarzystwa (Sir Sidney Smith) wkrótce wyiedzie z tey stolicy, przeto wezwano wszystkich mających rozszczenia za różne dostawy dla Towarzystwa, aby zgłosili się w domu Zgromadzenia na ulicy St. Honore pod liczbą 364, gdzie im ich należytość assygnowaną i wypłaconą zostanie.“

Wielka Brytania.

Gazeta Londyńska Kuryier z dnia 22go Sierpnia umieściła artykuł następujący: „Gazeta (Londyńska) Morning-Chronicle pozwolila sobie twierdzić, że nasza zbroyna siła morska znajduje się w lichym stanie. Zasięgnęliśmy niezawodnych wiadomości, i mo-

żemy rzeczony gazecie odpowiedzieć, że owszem przeciwnie Angielska zbrojna siła morska nigdy ieszcze nie była na stopie tak poważney jak teraz. Nigdy nie mogła z taką jak teraz łatwością i szybkością stanąć w gotowości do żeglugi flota i znakomitsza liczba okrętów pierwszej rangi. Wszystkie okręty opstrzywane były niedawno z naywiększą troskliwością.

Przedziarze bawełny w Manszestrze wydali pewny gatunek odezwy, w której ogłaszają pobudki do umiemych uciążliwości przeciwko swoim Panom fabrycznym. Oświadczają oni, że nalegają tylko na dopełnienie dawnego przyrzeczenia ze strony właścicieli fabryk; ponieważ okoliczności terażniejsze dozwalaiają dopełnić to przyrzeczenie, to jest podwyższyć im płacę. Gazeta Londyńska Kuryier czyni nad tem uwagę następującą: „Gdybyśmy obie dwie te pobudki, nawet za prawdziwe i słuszne uważać musieli, iednakowożbyśmy powiedzieli, że właściciele fabryk nie powinni skłonić się do żadnego kroku ulegającego, dopóki robotnicy nie wrócą się do powinności swojej. Sama nawet sprawiedliwość musi być odmowiona, gdy się iey domagają sposobem bezprawnym. W Kraiu tateyszym jest rzeczą naywiększej wagi, ażeby jak naydzielniej sprzeciwić się podobnym związkom robotników; inaczej wypływałyby ztąd nayzgnubniejsze skutki tak dla Narodu iako też i dla prywatnych obywateli.“

Hiszpania i Portugalia.

W starem mieście Londynie (City) słyhać było dnia 21go Sierpnia, że niesnaski między Hiszpanią a Portugalią zbliżają się do zgodzenia dobrym sposobem; że Hiszpania oddaie Oliwenzę, Dwór zaś Rio-Janeirski przyrzeka ustąpić z Montevideo, skoro Hiszpania nadeśle osadę woyskową dla zającia tej osady. Według listów Madryckich z dnia 5go Sierpnia, miała ta zgoda sprawić tam wielką radość.

Francya.

Dnia 25go Sierpnia obchodzono uroczystość S. Ludwika sposobem ogłoszonym pierwey przez programa. — Monitor umieścił przy tej sposobności co następuje: „Podczas uroczystości S. Ludwika, w dzień inauguracyi posąga Henryka IVgo, stódko nam jest i dozwolono ogłosić, że niewątpliwy już stan Jey Królewicowskiej Mei, Xrężney Berry, Wysokiej Dynastyi Burbonów nowego potomka obiecuie.“ — Taż sama gazeta umieściła dalej: „Wiadomo, że rozporządzenie Kró-

lewskie z dnia 6go Lutego r. b. dało uwiezionym nadzieię zupełnego przebaczenia winy lub złagodzenia kary w dniu 25tym roku każdego. To rozporządzenie wykonanem zostało teraz po raz pierwszy. N. Król Jegomość raczył 345 osobom udzielić zupełne przebaczenie a dla 145 osób złagodzić karę. Między pierwszymi jest 121 osób uwiezionych za wykroczenia polityczne etc.“

Paryżki Sąd cywilny pierwszej instancyi rozstrzygnął w dniu 22gim Sierpnia sprawę, iaka się nigdy ieszcze nie zdarzała. Małżouka skazanego zaocznie na śmierć z powodu wypadków z dnia 20go Marca, a iak słyhać obecnie w służbie powstańców Buenos-Ayreshkich zostającego Jenerała Brayera, domagała się aby iey oddano posiadanie i użytek majątku pozostałego po iey mężu. Prokurator Królewski opierał się temu żądaniu. Atoli Sąd rozstrzygnął na stronę proszącej, naybardziej z tego powodu, ponieważ kara konfiskowania majątku zniesioną jest przez prawodawstwo terażniejsze.

Niektórzy twierdzą iż uważano, że Posel Neapolitański miewał nadzwyczajnie częste narady z Xięciem Wellingtonem, tudzież z Ministrami Francuzkimi i Angielskimi.

D a n i a .

Kopenhadzka gazeta Stanu z dnia 22go Sierpnia donosi, że N. Król Duński, dogadział proshbę tajnego Rady konferencyjnego Hrabiego Bernstorffa, odwołał go z powierzonego mu nadzwyczajnego Poselstwa przy Dworze Pruskim, i uwolnił go naytashawiej od usług Swoich. Dogadział oraz żądaniu Króla Pruskiego i w dowód przyjaźni Swoiej dla tego Monarchy, pozwolił N. Król Jegomość Duński Hrabieciu Bernstorffowi, przyjąć służbę u N. Króla Jnci. Pruskiego. Hrabia Chrystyjan Bernstorff piastował w Państwie Duńskim przez lat 30 nayważniejszy Urzędy Stanu, i dawał dowody niezmqdowanej pilności, wierności i gorliwości, które to zasługi iego uznając N. Król Duński podarował mu przy pożegnaniu pierścień ozdobiony portretem Swoim.

Szwecya i Norwegia.

Z-Christyjanii dnia 13. Sierpnia. — Zgromadzone na Seymie Stany Norwegii chcąc złożyć Królowi uszanowanie swoje, wysłały do Niego w dniu wczoraszym Deputacyię pod przewodnictwem Prezesa Stanów P. Christie, który miał mowę następującą: „Reprezentanci Państwa Norweskiego używają w chwili obecney szczęścia, które było

nstawicznym przedmiotem ich pragnienia, że mogą stać się przed Wspólnym Królem Państw zjednoczonych, i powitać Go w murach stolicy Norwęgskiej. Pragnieniem Seymu było, ażeby W. K. M. ści złożył uszanowanie przez Deputację wysłaną do granic Państwa; atoli okazał ważność pospiechu w załatwieniu zażądanych interesów przez nieprzerwaną pracę, i w utrzymaniu razem wszystkich Współzależności pod czas zamierzonego rozkładu podatków. W przekonaniu więc, że W. K. Mości to zachowanie się w takich okolicznościach należy chwalić racysz, musiał Seym odmówić sobie dopełnienia tej tak przyziemnej powinności. Kiedy w dawniejszych czasach, udzielnicy Królowie Norwegii odwiedzali, przejmował się Lud zawsze żywą radością. O ileż większą i szlachetniejszą nie musi być radość ta tego teraz, gdy w W. K. M. oglądamy Króla rządzącego przez prawo, któremu po największej części winien jest wolność swoją, i którego pełen ufności uważa jako najgorliwszego obrońcę swojej niepodległości? Jakichże wesółych nadziei nie wzbudza widok Jego Królewskiej M. Ci, Xięcia Następcy Tronu, który z dojrzałym światłem męża w młodym Swym wieku postępuje do wysokiego powołania Swoiego. Reprezentanci Narodu, mając tak wiele dowodów nieprzerwanej pieczołowitości Twojej N. Panie o sławę i uszczęśliwienie Kraju, stawiają się jak nyradośnicy przed W. K. Mością jako tłumacze własnego niogranicznego uszanowania, i niezmiennej wierności i niołości całego Lodu.“

Odowiedź Jego K. Mości.

„Z zadowoleniem przyznmię zapewnienie wyburzonych Mi ucznó Waszych; są one nagrodą Moiej miłości dla Lodu Norwęgskiego.“

„Zezwoliłem na przedłużenie obrad Waszych daleko nad czas zażreślony prawem kardynalnym, abyście mogli jak naydokładniey obznać się z istotą i tokiem interesów, i z tego osądzić, jak mocne częstokroć zawady spotyka Rząd w wykonaniu przedsięwzięć swoich, luboć przez to bynajmniej nie można wątpić o czystości zamiarów iego. Niedowierzanie prowadzi do niepewności i wahaniasię tem szkodliwszego, ile że to dzieie się zawsze kosztem szczęśliwości Lodu. Aby Lud był szczęśliwym, powinien być spokojnym. Jeden z Prawodawców Waszych, mówiąc o politycznym położeniu Norwegii, wyrzucił mi tę myśl rozumną; „że także i Ludy miewają wielki dzielnym.“ Wielki dojrzały powinien być przedmiotem pragnień naszych, aby go zas osiągnąć, trzeba pokoju i zaufania. Tym tylko sposobem da się ustalić zgoda potrzebna tak bardzo dla półwyspu Skandynawskiego.

Półwysp ten zjednoczony, ma w łonie swoim wszelkie żywioły trwałej zamożności, a ta zamożność powinna uczynić go niewyciężonym.“

„Jeżeli ciężary Lodu były uciskającymi, toć sam Lud włożył je na siebie. Czas i doświadczenie wskażą sposoby do wprowadzenia mniej zawitego zarządu. Wówczas tok interesów stanie się lżejszym, a Lud w szczęśliwszem położeniu będzie mógł oddać się niogranicznemu zaufaniu, które pokładać winien w Reprezentantach Narodu. Bydź może, że jeszcze potrzebne będą ofiary. Ja i Syn Mojej damy z Nas pierwszy przykład, i z radością uczynimy to wszystko, co przyczynić się może do pomyślności Lodu Norwęgskiego.“

„Bądźcie zdrowi Mości Panowie i pewni zawsze Moiej Królewskiej łaski i przychylności.“

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie umieściły co następuje: „Najiasniejszy Pan raczył nayłaskawiey mianować Dekretami swemi z dnia 19/31. Lipca 1818 roku: JW. Stanisława Hr. Potockiego, Senatora Woiewodę, Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, Prezesem Senatu Królestwa Polskiego. JW. Xiędza Franciszka Malczewskiego Biskupa Kujawskiego, Arcybiskupem Warszawskim. JW. Xiędza Adama Prażmowskiego Biskupa Płockiego, Senatorem Królestwa Polskiego. Ignacego Miączynskiego, Kommissarza pełnomocnego do organizacyi Wolnego miasta Krakowa, Senatorem Kasztelanem Królestwa Polskiego. Piusa Kicińskiego, Senatorem Kasztelanem Królestwa Polskiego. JW. Xiędza Józefa Koźmiana Prałata Radeckiego, Suffraganem Dyecezyi Lubelskiej. Xiędza Alexandra Dobrzańskiego, Proboszcza Katedralnego Kieleckiego, Suffraganem Dyecezyi Kieleckiej. Xiędza Bartłomieja Nazarewicza (Obrządku Grecko-Unickiego) Suffraganem Dyecezyi Chełmskiej. Tudzież Dekretem z dnia 30. Lipca (11. Sierpnia) 1818 roku. JW. Xiędza Andrzeja Wołłowicza Administratora Dyecezyi Warszawskiej, Biskupem Kaliskim. Xiędza Stefana Hołowczyca, Dziekana Kapitały Kieleckiej i Kanonika Warszawskiego, Biskupem Sandomierskim. Xiędza Felixa Ziechę Lewińskiego, Suffragana i Kanonika Kapityły Kujawskiej, Biskupem Podlaskim.“

Xięże Namiestnik Królewski w Radzie Stanu wydał w imieniu N. Alexandra Igo Cesarza wszech Rossyi, Króla Polskiego, etc. etc. etc. pod dniem 25. Sierpnia r. b. rozporządzenie następujące: „Na uczynione

przedstawienie przez Kommissyją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji, iż zdarza się, że niektórzy z właścicieli wsiów nie chcą ani sami przez siebie w Gminach swoich sprawować urzędu Wójta, ani w miejsce swoje podać zdalnych osób na zastępców, z czego wynika, iż w Gminach takich szerzy się nieład, i rozkazy Rządowe bez wykonania pozostają; uznawszy potrzebę zaradzenia takowym wypadkom, postanowiliśmy i stanowimy: 1.) Jeżeli który z właścicieli włości z niemniej iak dziesięciu dymów składającej się nie chciał sam w niej sprawować urzędu Wójta Gminego, i nie podał w swoje miejsce na Wójta lub na zastępcę osoby zdalnej, w takim razie Kommissyja Woiewódzka właściwa mocna jest Gminę takową, jeżeli nie była zbyt obszerną, oddać pod administracyją Wójta Gminy sąsiedzkiej, i temuż z dochodów właściciela oznaczyć stosowne wynagrodzenie. 2.) Jeżeli rzecz szła o taką Gminę, która bądź dla zbytney rozległości, bądź dla innych iakowych przyczyn nie mogłaby być do innej przyległej Gminy włączoną, w takim zdarzeniu Kommissyja Woiewódzka wybierze do tej Gminy na Wójta kwalifikującą się osobę, i przeznaczy jej w miarę zatrudnień do urzędu tego przywiązanych nagrodę z dochodów właściciela. 3.) W zdarzeniu także, kiedy właściciel iako Wójt Gminy za nadużycie popełnione w urzędowaniu wójtowskiem zostanie w tych obowiązkach zawieszonym, lub od nich oddalonym, koszt na utrzymanie iego zastępcy lub Wójta, który w takim razie ustanowiony być winien, tenże właściciel ponosić iest obowiązany. 4.) We wszystkich powyższych przypadkach art. 1, 2, 3 oznaczonych, tak wybór Wójtów, iako też i płacę dla nich z dochodów właścicieli ustanowić się mającą Kommissyie Woiewódzkiej winny przedstawiać do uznania i zatwierdzenia Kommissyji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji. 5.) W razie, gdyby właściciel nie chciał dobrowolnie niszczać oznaczoney nagrody Wójtowi w Gminie iego ustanowionemu, Kommissyja Woiewódzka mocną iest takową należność wyeksekować przez środki, iako do eksekucyi padatków publicznych są wskazane. 6.) Dopilnowanie skutku postanowienia niniejszego polecamy Kommissyji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji."

K r a k ó w.

Z Krakowa d. 3. Sierpnia. — W skutek Uniwersału Rządzącego Senatu naszego odprawiły się dia 17. b. m. po wszystkich Gminach Kraju naszego Sejmiki dla obrania Reprezentantów na Sejm nadzwyczajny mający się zebrać w Wrześniu r. b. Tu jednowyślnie obrany Re-

prezentantem Gminy pierwszej W. Jacek Idzi Przybylski, wysłnżony Professor Uniwersytetu Krakowskiego.

Ogłoszono tu Przepis porządku przeczytego złożenia w dniu 6. Września przez Kommissyją Organizacyjną Zgromadzenia Reprezentantów Konstytucyi przez trzy Dwory opiekujące się nami nadaney.

Kommissarze Najiasniejszych trzech Dworów do uorganizowania Rzeczypospolitey Krakowskiej JJ. WW. Ignacy Miączyński (teraz Senator Kasztelan Królestwa Polskiego) od Rossyi; Józef Hrabia Swerts - Spork, od Anstryi; i Ern. Wilh Baron Reibnitz od Pruss, mieli dnio 6. Września ukończyć w Krakowie to urzędowanie. Senat Krakowski dla okazania im wdzięczności, wystarał się: iż w Mennicy Warszawskiej wybity był dla każdego z nich wielki medal złoty, zawierający z iedney strony herb miasta Krakowa z napisem na okóło:

Senatus Populusque Cracoviensis d. VI. Sept. A. MDCCCXVIII —;

Z drugiey zaś strony, trzy wieńce dewotne połączone z sobą, a w nich przewisła Kommissarzy i napis na okóło:

Commissariis ad constit. Remp. Cracoviensem per Aug. ejus protee-delegat:

U w i a d o m i e n i e

(Po drugi raz.)

Mocą naywyższej uchwały z dnia 4go b. m. raczył Najiasniejszy Pan zezwolić na 20 procentowe zniżenie wyrachowanej według przepisów ceny fiskalney dóbr Skarbowych na sprzedaż przeznaczonych.

To rozporządzenie ma zastosowaniem być inż do owych dóbr Skarbowych i funduszowych, które w ciągu miesiąca bieżącego i przyszłego w Galicyi sprzedawać się będą.

Co zatem w następności przydyjalnego dekretu Kamery nadworney z dnia 7go b. m. do powszechney wiadomości podaje się z tym dodatkiem, że co do owych dóbr, których nadchodzące licytacye inż ogłoszone zostały, wiadoma dotychczas cena fiskalna według wypadającego 20 procentowego zniżenia, zaraz przy licytacyi zmniejszoną będzie; przeciwnie zaś co do owych dóbr, których sprzedaż tak na termina dalsze, iako też i w przyszłości ogłoszoną zostanie, cena fiskalna w obwieszczeniach sprzedaży inż po odtrąceniu pomianowanego zniżenia okaże się.